

ETT ÅR MED DONALD TRUMP

Gemenskap och djup splittring mellan USA:s troende

Donald Trumps första år som president har skakat om USA i grunden – inte minst när det gäller religionen. Landets evangelikala kristna är mer splittrade än någonsin. Samtidigt ökar hoten mot USA:s religiösa minoriteter.

I veckan har det gått ett år sedan Donald Trump svor eden i Washington och blev USA:s 45:e president. Att fastighetsmogulen och tv-stjärnan nådde dit var mycket tack vare att en stor grupp väljare slöt upp bakom honom: USA:s vita evangelikala kristna.

På ytan framstod Trump knappast som en idealisk kandidat för dem. Han har flera skilsmässor och ett promiskuöst leverne i bagaget, använder ett vulgärt språk, är inte särskilt bevärdad i Bibeln och har anklagats för övergrepp av en lång rad kvinnor.

Men en rekordhög andel – 81 procent – av USA:s vita evangelikala väljare röstade på Trump. Dessutom valde flera kända pastorer att stötta Trump under valrörelsen, och har fungerat som hans "evangelikala rådgivare" både under kampanjen och presidentskapet.

ETT ÅR in på Trumps första mandatperiod tycks den udda unionen mellan presidenten och många konservativa kristna ha vuxit sig ännu starkare. När Trump talade vid den årliga kristna konservativa sammankomsten Value Voters Summit i Washington i oktober möttes han av

stående ovationer när han pratade om hur han tillsatt den konservativa domaren Neil Gorsuch till Högsta domstolen. Deltagarna prisade Trump som "utvald av Gud att leda landet".

Men Trumps första år har också lett till stora splittringar inom det evangelikala USA, menar Stephen Mansfield, bästsäljande konservativ kristen författare som är aktuell med boken "Choosing Donald Trump: God, Anger, Hope, and Why Christian Conservatives Supported Him".

– Jag känner till familjer som inte längre äter thanksgivingmiddag tillsammans eftersom det är för mycket spänningar, och unga människor som slutat gå i kyrkan eftersom de känner att pastorn drivit församlingen i en alltför Trump-vänlig riktning, säger Stephen Mansfield till Sändaren

SKILLNADERNA MÄRKS starkt mellan generationerna, där unga evangelikala tenderar att vara mindre konservativa än äldre, och mellan olika etniska grupper i USA. 74 procent av alla icke-vita väljare, oavsett religiös tillhörighet, röstade på Hillary Clinton i valet 2016. Hos USA:s största evang-

elikala kyrkosamfund Southern Baptist Convention, är hälften av de över 15 miljoner medlemmarna icke-vita.

– Det finns inga bevis för att Trump är en fullfjädrad rasist, men han har definitivt gjort okänsliga uttalanden och uppmuntrat till våld mot svarta demonstranter under sina valmöten, säger Stephen Mansfield.

– Det har alltid funnits sprickor bland USA:s evangelikala, och i med Trump har de kommit upp till ytan.

NÄR DET blåst hårt kring Donald Trump har de flesta av hans evangelikala rådgivare stått kvar vid hans sida.

I augusti 2017 chockade presidenten även luttrade kritiker när han försvarade de högerextremister och nynazister som slutade genom i Charlottesville i den amerikanska södern, i en manifestation där den antirasistiska motdemonstranten Heather Heyer dödades i ett bilattentat.

Pastor A.R. Bernard, ledare för New Yorks största evangelikala kyrka Christian Cultural Center som har övervägande svarta medlemmar, avgick i protest från sin plats i Trumps evangelikala råd. Men övriga medlemmar i rådet valde att stanna kvar.

En blandning mellan värderingar och möjlighet att påverka politiken som rådgivare ligger bakom pastorernas stöd, menar Stephen Mansfield.

– Inför valet var de livrädda för att Hillary Clinton skulle bli president. Hon påstods till och med vara mer positivt inställd

Stephen Mansfield

Central Synagogue är en av New Yorks mest kända synagogor. I New York har antalet rapporterade antisemitiska incidenter nära på dubblats sedan Trump blev president.

FOTO: JONAS CULLBERG

» Jag känner till familjer som inte längre äter thanksgivingmiddag tillsammans eftersom det är för mycket spänningar.

Stephen Mansfield

inte är någon perfekt kristen, men han ger dem inflytande som ingen tidigare president gjort.

SAMTIDIGT SOM sprickorna blir tydligare i det evangelikala USA under Trumps första år som president befinner sig landets religiösa minoriteter i en allt mer utsatt situation. Enligt data från organisationen ADL, Anti-Defamation League, ökade antalet rapporterade antisemitiska incidenter med 67 procent från 2016 till 2017. Det rör sig om allt från vandalisering till våld och mobbning i skolan.

– I den upphettade politiska stämningen under valrörelsen 2016 kunde främlingsfientlighet få nytt bränsle, säger Aryeh Tuc-

till hbtq- och aborträttigheter än Obama. Det rör sig också om en transaktion: De inser att Trump

FAKTA

Trump och den evangelikala kyrkan

- Omkring 25 procent av USA:s befolkning kategoriseras som evangelikala – väckelsekristna – protestanter.
- Bland de 24 högerkonservativa pastorer som fungerar som "evangelikala rådgivare" till Trump hör flera till den så kallade "framgångsteologin", som lär sina följare att de kan bli rika genom sin tro, och genom att donera pengar till sin kyrka. Även "kristen nationa-

lism", där USA ses som Guds utvalda land, finns flitigt representerad.

- Även om Trumps första år till stor del har präglats av misslyckanden har han genomfört en del saker som gläder konservativa kristna amerikaner. Bland annat har han utsett en ny abortkritisk konservativ domare i Högsta domstolen och erkänt Jerusalem som Israels huvudstad.

FOTO: JIM LO SCALZO

Ett surrealistiskt år med Trump i Vita huset

Det första året med Donald Trump som president har haft något överkligt och surrealistiskt över sig. Men det är en verklig mardröm som varken kan skämtas bort av den mest bitande satir eller blottläggas av en aldrig så avslöjande kritisk journalistik.

Nyckeln till Donald Trumps framgång ligger nog i hans förmåga att vända all publicitet till för honom bra publicitet. Att vara i konflikt med politiker och med medier är hans livsluft. Det är därför han gav sig in i politiken och kandiderade som president och det är i dessa konflikter hans kärnväljare stöder honom.

Alla avslöjanden som borde vara, och objektivt sett är, negativa för honom, kan han vända till belägg för att medierna är hans fiender som bara är intresserade av att försöka komma åt honom. I den kampmobilisering av vi mot dem som är grunden i Trumps politik har det då ingen betydelse om mediernas avslöjanden är korrekta eller inte. Hos Donald, liksom hos Alice i Underlandet råder en omvänd logik. Sanning är det som presidenten säger.

DONALD TRUMPS mediekritik form handlar om att avsiktligt undergräva självständigheten, trovärdigheten och legitimiteten hos en central aktör i en pluralistisk demokrati. Hans mediekrig är del av samma krig han för mot andra givna institutioner i landets politiska system, som de politiska partierna i kongressen och självständiga rättsvärdande instanser.

Vi kan ha berättigade och allvarliga invändningar mot Donald Trumps politik i sak – om klimat och miljö, om minoriteters och kvinnors ställning och rättigheter, om invandring, om ekonomisk politik och om internationell handel och diplomati. Men det farligaste med eran Trump i USA och världen är den eländiga förebild som presidenten personligen och hans maktutövning innebär för världspolitiken, för USA och, faktiskt, för oss alla som enskilda.

När världens enda supermakt och ledande demokrati har en ledare som vi antingen inte kan ta på allvar eller uppfattar som en okontrollerbar och oberäknelig

fara, och om detta är något som håller på att normaliseras, är det berättigt att vara rädd.

MED DONALD Trump har det politiska klimatet försumpats, blivit solkligt och kladdigt. Presidenten är plump och vulgär, oförblommerat narcissistisk och självupptagen som ett småbarn, paranoid och hämningslös i sin jakt på kritiker och läckor till media. Vetenskap och vedertagen kunskap erkänns inte. Privat och offentligt blandas samman i ett mönster av presidentens egna affärsintressen och politiska syften.

Konsekvent uppviglas eller underblåses hat och fruktan mot enskilda människor och folkgrupper som kan stämplas som främmande, avvikande eller kritiska. Det politiska språket har reducerats till andefattiga kortkommentarer som omvärld och politiska experter med närmast

»Med Donald Trump har det politiska klimatet försumpats, blivit solkligt och kladdigt.

löjeväckande allvar tvingas analysera. I allt föds, främjas och frodas ett förakt mot rättsstat, konstitutionell maktindelning och självständiga medier.

I ett land byggt på invandring som USA är det författningen och troheten till den som håller samman nationen, inte någon gemensam etnisk, språklig eller geografisk identitet. Presidentens enda definierade uppgift i den ed som varje tillträdande ämbetsinnehavare svär är att ”preserve, protect and defend” (bevara, skydda och försvara) Förenta Staternas författning.

Med Donald Trump i Vita huset är det nu i stället presidenten själv som genom sin maktutövning och syn på sina befogenheter hotar den amerikanska författningstroheten.

● Kommentaren är hämtad och redigerad från en längre artikel i årsboken *Kristen Humanism* 2018.

ANALYS

ANDERS MELLBOURN

Souvenirer som hyllar Donald Trump och vicepresidenten Mike Pence finns förstås till salu i Trump Tower.

FOTO: JONAS CULLBERG

En moské i Midtown på Manhattan, New York. Preliminära siffror från organisationen Council on American-Islamic Relations, CAIR, visar att 2017 ser ut att bli det år med flest rapporterade antimuslimska attacker i USA.

FOTO: JONAS CULLBERG

– Alla minoriteter har blivit en måltavla under Trump-eran, säger Ibrahim Hooper på CAIR.

– Främlingsfientliga som stöttade Trump såg verkligen hans valseger som ett stöd för deras uppfattningar.

Men Ibrahim Hooper ser också en annan, positiv utveckling.

– På grund av den växande rasismen har USA:s muslimer fått ett mycket större stöd från andra amerikaner än någonsin tidigare. Efter valet har vi fått fantastisk hjälp i form av allt från donationer till demonstrationer. Vi ser också att amerikanska muslimer i högre grad deltar i samhället nu, genom att de kandiderar i lokalpolitiken och är i största allmänhet mer engagerade. De har insett att det inte längre går att sitta vid sidlinjen, säger Ibrahim Hooper.

JONAS CULLBERG

hman på ADL:s Center on Extremism till Sändaren.

– Vissa delar av befolkningen vågade plötsligt uttrycka främlingsfientliga åsikter på ett sätt som de inte var bekväma med tidigare. Det har tyvärr fortsatt.

ARYEH TUCHMAN menar att det inte går att dra någon direkt linje mellan ökningen av antisemitiska incidenter och Trumps tid som president. Men han tycker att Trumps sätt att möta antisemitismen varit otillräcklig och att han ofta varit tvetydig när han fördömt främlingsfientlighet.

– Genom historien har USA:s presidenter stått upp mot rasism och hat. Det amerikanska folket förtjänar en president som fördömer antisemitism och rasism på ett tydligt sätt, säger Aryeh Tuchman.

Donald Trump ägnade sig åt

antimuslimsk retorik och politik både under valrörelsen och sitt första år som president. Presidentens inreseförbud för invånare i sex övervägande muslimska länder möttes av stora demonstrationer på flera av landets flygplatser i januari 2017.

EFTER ATT ha stoppats i domstolar två gånger under året fick inreseförbudet till sist grönt ljus i Högsta domstolen i december. Samtidigt visar preliminära siffror från organisationen Council on American-Islamic Relations, CAIR, att 2017 ser ut att bli året med flest rapporterade antimuslimska attacker i USA.

Ibrahim Hooper